

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 326
van **FRANCESCO VANDERJEUGD**
datum: 18 april 2019

aan **KOEN VAN DEN HEUVEL**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Milieuhandhavingscel politiezones - Toezichthouders

Op 1 september 2018 ging de nieuwe Milieuhandhavingscel van de politiezone arrondissement Ieper van start. De dienst werd uitgebreid met vier statutaire milieuconsulenten. De dienst zorgt voor onafhankelijk toezicht en tussenkomst bij inbreuken en misdrijven voor zowel ruimtelijke ordening als de milieuwetgeving. Daar de vergunningverlenende procedure recentelijk werd omgevormd tot de omgevingsvergunning, waarin de aspecten milieu en ruimtelijke ordening zo goed als één geworden zijn, lijkt het wenselijk een gelijklopende handhaving te kunnen aanbieden. Daarom is recentelijk een probleem opgedoken.

In het kader van het milieutoezicht dient men te wachten op het voltooien van de opleiding vooraleer de consulenten de rol van toezichthouder kunnen opnemen. Deze opleiding duurt vandaag iets meer dan één jaar. Nu blijkt echter dat deze consulenten buiten artikel 6.2.5/1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) vallen en daardoor niet kunnen worden aangesteld als verbalisant ruimtelijke ordening. Het bewuste artikel gaat als volgt:

"Artikel 6.2.5/1. (30/12/2017- ...)

§1. De volgende personen kunnen verbalisant ruimtelijke ordening zijn:

- 1° de personeelsleden van de entiteit, bevoegd voor de uitvoering van de handhavingstaken met betrekking tot de ruimtelijke ordening, die daarvoor worden aangewezen door de Vlaamse Regering;
- 2° de personeelsleden van het Vlaamse Gewest van andere entiteiten, die daarvoor worden aangewezen door de Vlaamse Regering;
- 3° de personeelsleden van de gemeente, die daarvoor worden aangewezen door het college van burgemeester en schepenen;
- 4° de personeelsleden van een intergemeentelijk samenwerkingsverband, die daarvoor worden."

De vraag rijst of een politiezone wettelijk kan worden beschouwd als een intergemeentelijk samenwerkingsverband en deze personeelsleden in het kader van dit artikel kunnen worden beschouwd als personeelsleden van de gemeente. Artikel 16.3.1. van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) biedt deze mogelijkheid wel voor Lokaal Toezichthouders, meer bepaald onder punt 5°.

"Artikel 16.3.1.

§1. De volgende personen kunnen toezichthouders zijn :

- 1° de personeelsleden van het departement en de agentschappen die behoren tot een van de beleidsdomeinen, vermeld in artikel 2 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, die worden aangewezen door de Vlaamse Regering, hierna gewestelijke toezichthouders te noemen;
- 2° de personeelsleden van de provincie die worden aangewezen door de [...] deputatie, hierna provinciale toezichthouders te noemen;
- 3° de personeelsleden van de gemeente die worden aangewezen door het college van burgemeester en schepenen, hierna gemeentelijke toezichthouders te noemen;
- 4° de personeelsleden van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid die worden aangewezen door het bevoegde orgaan, hierna intergemeentelijke toezichthouders te noemen;
- 5° de personeelsleden van een politiezone die worden aangewezen door het bevoegde orgaan, hierna toezichthouders van politiezones te noemen."

Men kan stellen dat er bevoegdheden zullen worden toegekend op het moment dat de consulenten de opleiding tot Lokaal Toezichthouder voltooid hebben. Het DABM (decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid) biedt echter geen oplossing voor de handhaving van inbreuken op de VCRO. Deze zijn immers niet opgenomen in artikel 16.3.9 dat op zijn beurt verwijst naar artikel 16.1.1. van het DABM.

De milieuhandhavingscel binnen de politiezone arrondissement Ieper is in haar werking en samenstelling een primeur voor de provincie West-Vlaanderen. Veel gemeenten en politiezones zitten ongetwijfeld met soortelijke vragen bij het opstarten van dergelijke dienst.

1. Heeft de minister reeds soortgelijke opmerkingen uit de praktijk ontvangen?
2. Zijn er binnen het wetgevend kader mogelijkheden om daarvoor in een oplossing te voorzien?
3. Is een aanpassing nodig van de VCRO die toelaat burgerpersoneel bij een politiezone aan te stellen als verbalisant ruimtelijke ordening? Of dient men de VCRO toe te voegen aan de toezichtsoverdrachten binnen het DABM?

ANTWOORD

op vraag nr. 326 van 18 april 2019

van **FRANCESCO VANDERJEUGD**

1. De vragen naar het uitvoeren van handhavingstaken voor ruimtelijke ordening door milieutoezichthouders zijn gekend en zijn bij de opmaak van het decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning van 25 april 2014 ook ter sprake gekomen. Het gaat eigenlijk over alle categorieën van milieutoezichthouders in artikel 16.3.1 van het decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) en niet alleen de personeelsleden van de politiezones. Voor het burgerpersoneel binnen deze laatste categorie is dan nog een verdere opdeling gemaakt volgens hun eigen statuut. Bij de infosessies ter gelegenheid van de inwerkingtreding van dat decreet op 1 maart 2018, zijn er meermaals vragen gesteld naar de uitoefening van de bevoegdheden van de milieutoezichthouders in het kader van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Ook via de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte & Milieu zijn hierover signalen opgevangen.
2. In het wetgevend kader wordt op dit ogenblik vanuit de beide handhavingssystemen in de VCRO en het DABM aangeduid wat de hoedanigheden en bevoegdheden zijn. Eén persoon kan zowel als milieutoezichthouder en als verbalisant ruimtelijke ordening aangesteld worden en op die wijze de hoedanigheden cumuleren. Aan elke hoedanigheid zijn specifieke bevoegdheden toegekend, in het ene geval vanuit de VCRO en in het andere geval vanuit het DABM.
3. Het toevoegen van de handhaving op basis van de VCRO aan de opdrachten van de milieutoezichthouders in het DABM biedt geen oplossing. Een aanpassing van de VCRO biedt ook geen soelaas. De personeelsleden van politiezones zijn niet opgenomen in het lijstje van verbalisanten ruimtelijke ordening van artikel 6.2.5/1 VCRO omdat zij reeds over dezelfde bevoegdheden als de verbalisanten ruimtelijke ordening beschikken op basis van hun eigen statuut, wat anders is dan bij toezicht. Zo wordt in artikel 6.2.4 van de VCRO zelfs letterlijk verwezen naar de bevoegdheden van de agenten en officieren van de gerechtelijke politie. Het burgerpersoneel bij een politiezone is vechter volgens hun eigen federale statuut in principe uitgesloten van bevoegdheden inzake bestuurlijke en gerechtelijke politie. Dit moet dus in eerste instantie binnen de federale materie uitgeklaard worden.